

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

3 päivänä kesäkuuta 1999 *

Asiassa C-33/97,

jonka Rechtbank van Koophandel te Hasselt (Belgia) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Colim NV

vastaan

Bigg's Continent Noord NV

ennakkoratkaisun teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimitamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY (EYVL L 109, s. 8), sellaisena kuin se on muutettuna 22.3.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY (EYVL L 81, s. 75), sekä tuotteiden merkintään sovellettavien periaatteiden tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-P. Puissochet sekä tuomarit J. C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, D. A. O. Edward (esittelevä tuomari) ja L. Sevón,

julkisasiamies: G. Cosmas,

kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Colim NV, edustajanaan asianajaja H. De Bauw, Bryssel,
- Bigg's Continent Noord NV, edustajanaan asianajaja P. Wytinck, Bryssel,
- Ranskan hallitus, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston kansainvälistä talousoikeutta ja yhteisön oikeutta koskevia asioita hoitavan jaoston jaostopäällikkö K. Rispal-Bellanger ja samalta osastolta tehtävään määrätty R. Loosli-Surrans,
- Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään Treasury Solicitor's Departmentin virkamies L. Nicoll, avustajanaan barrister S. Morris,
- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja H. van Lier ja oikeudellisessa yksikössä toimiva kansallinen virkamies M. Schotter,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Colim NV:n, edustajanaan H. De Bauw, Bigg's Continent Noord NV:n, edustajanaan P. Wytinck, Ranskan hallituksen, asiamiehenään R. Loosli-Surrans, Alankomaiden hallituksen, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellinen apulaisneuvonantaja J. S. van den Oosterkamp ja komission, asiamiehinään M. Shotter ja oikeudellisen yksikön virkamies C. Schmidt, 10.12.1997 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 19.2.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Rechtbank van Koophandel te Hasselt on esittänyt 10.1.1997 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 24.1.1997, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla kaksi ennakkoratkaisukysymystä teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY (EYVL L 109, s. 8), sellaisena kuin se on muutettuna 22.3.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY (EYVL L 81, s. 75; jäljempänä direktiivi 83/189/ETY), sekä tuotteiden merkintöihin sovellettavien periaatteiden tulkinnasta.
- 2 Nämä kysymykset on esitetty Colim NV:n (jäljempänä Colim) ja Bigg's Continent Noord NV:n (jäljempänä Bigg's Continent) välisessä riita-asiassa, joka koskee asianosaisten liikkeissään myymissä eri tuotteissa olevia merkintöjä.

Yhteisön säännöstö

- 3 Direktiivissä 83/189/ETY säädetään tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä, jonka mukaan jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tiedoksi kaikki teknisiä määräyksiä koskevat ehdotukset, jotka kuuluvat kyseisen direktiivin soveltamisalaan.
- 4 Direktiivin 83/189/ETY 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1. ’teknisellä eritelmällä’ asiakirjaan sisältyvää eritelmää tuotteelta vaadittavista ominaisuuksista, kuten laadusta, suorituskyvystä, turvallisuudesta tai mitoista, mukaan lukien tuotteita koskevat termistöä, tunnuksia, kokeita ja testausmenetelmiä, pakkaamista, merkitsemistä tai selostetta koskevat vaatimukset sekä perustamissopimuksen 38 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja maataloustuotteita ja elintarvikkeena ja eläinten ravintona käytettäviä tuotteita sekä direktiivin 65/65/ETY, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 87/21/ETY, 1 artiklassa tarkoitettuja lääkkeitä koskevat tuotantotavat ja -menetelmät;

-
5. ’teknisellä määräyksellä’ teknistä eritelmää niihin liittyvine hallinnollisine määräyksineen, joiden noudattaminen on lain nojalla tai käytännössä pakollista saatettaessa tuote markkinoille tai käytettäessä sitä jäsenvaltion alueella tai suuressa osassa sen aluetta, lukuun ottamatta kuitenkaan paikallisten julkisyhteisöjen antamia määräyksiä;

6. 'teknistä määräystä koskevalla ehdotuksella' teknistä eritelmaa ja siihen liittyviä hallinnollisia määräyksiä käsittävää tekstiä, joka on tarkoitus tai voidaan saattaa voimaan teknisenä määräyksenä ja joka on sellaisessa valmisteluvaiheessa, että siihen voidaan vielä tehdä olennaisia muutoksia;
 7. 'tuotteella' kaikkia teollisesti valmistettuja tuotteita ja kaikkia maataloustuotteita."
- 5 Direktiivin 83/189/ETY 8 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on annettava komissiolle välittömästi tiedoksi kaikki teknisiä määräyksiä koskevat ehdotukset, paitsi jos tekninen määräys on vain kansainvälisen tai eurooppalaisen standardin täytäntöönpanoa sellaisenaan, sekä lyhyt selvitys niistä seikoista, joiden vuoksi teknisen määräyksen antaminen on välttämätöntä.
- 6 Direktiivin 83/189/ETY 9 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on lykättävä teknisen määräyksen antamista kuuden kuukauden ajaksi 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta ilmoituspäivästä, jos komissio tai toinen jäsenvaltio esittää kolmen kuukauden kuluessa edellä tarkoitetusta päivästä yksityiskohtaisen lausunnon, jonka mukaan suunniteltua toimenpidettä tulisi muuttaa siitä tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle mahdollisesti aiheutuvien esteiden poistamiseksi tai vähentämiseksi.

Kansallinen lainsäädäntö

- 7 Kaupan alalla noudatettavista menettelytavoista sekä kuluttajille annettavista tiedoista ja kuluttajansuojasta annetun Belgian lain eli *Wet van 14 juli 1991*

betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument (Belgisch Staatsblad, 29.8.1991; jäljempänä WHPC) 13 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Pakkausmerkintöihin kuuluvat maininnat, jotka tämän lain ja sen täytäntöönpanoasetusten sekä 122 §:n 2 momentissa tarkoitettujen täytäntöönpanoasetusten nojalla ovat pakollisia, sekä käyttöohjeet ja takuutodistukset on laadittava ainakin sen alueen kielellä tai kielillä, jossa tuotteet saatetaan markkinoille.

Silloin kun merkintä on pakollinen, sen on oltava muodoltaan ja sisällöltään lainsäädännön mukainen.

Pakkausmerkintöihin kuuluvien mainintojen on oltava selviä ja luettavia, ja ne on selkeästi erotettava mainosluonteisista tiedoista.

Merkintä ei saa missään tapauksessa olla esitysasultaan sellainen, että se on mahdollista sekoittaa laatutodistukseen.”

8 WHPC:n 30 § kuuluu seuraavasti:

”Myyjän on viimeistään kaupantekohetkellä ilmoitettava vilpittömästi kuluttajalle oikeat ja tarpeelliset tiedot, jotka koskevat tuotteen tai palvelun ominaispiirteitä sekä myyntiehtoja, ja tällöin on otettava huomioon kuluttajan ilmaisema tiedon tarve ja tuotteen tuleva käyttö kuluttajan ilmoittamalla tai kohtuudella odotettavissa olevalla tavalla.”

Pääasian oikeudenkäynti

- 9 Asiakirja-aineiston mukaan pääasian kummallakin asianosaisella on suuri valintamyymälä Limburgin hollanninkielisellä alueella, Colimilla Houthalen-Helchterenissä ja Bigg's Continentilla vuodesta 1996 alkaen Kuringen-Hasseltissa. Konsernilla, johon Bigg's Continent kuuluu, on päätoimipaikka Waterlooossa eli Belgian toisella kielialueella.

- 10 Cloruyt NV, jonka yksi tytäryhtiö Colim on, kääntyi tarkastuslausuntoja antavan virkamiehen (gerechtsdeurwaarder) puoleen, joka kävi 4.7.1996 Bigg's Continentin liikkeessä Kuringen-Hasseltissa ja totesi, että useiden myynnissä olleiden tuotteiden pakkauksista tai merkinnöistä puuttuivat kokonaan käyttöohjeita, koostumusta ja myyntinimikettä koskevat maininnat hollannin kielellä, joka on alueen kieli.

- 11 Seuraavan tarkastuskäyntinsä yhteydessä 12.7.1996 sama virkamies totesi, että noin 30 tuotteen merkinnöissä olevia mainintoja ei ollut käännetty alueen kielelle lukuun ottamatta Zeugg Skipper Orange 1 L -nimistä tuotetta, johon oli kiinnitetty tuotteen luonnetta ja koostumusta koskevien tietojen käännöksen hollannin kielelle sisältävä tarra sekä hollanninkielinen viittaus tietosarakkeisiin, joista olisi saatavissa lisätietoja hollannin kielellä.

- 12 Virkamiehen kuvauksen mukaan ”tietosarakkeet toimivat seuraavalla tavalla: kussakin tuotteessa oleva viivakoodi oli asetettava skannerin eteen, jolloin näyttöruudulle ilmestyi tietoja tuotteesta”; näissä tiedoissa kyse oli ainoastaan hintatiedoista ja myyntinimikkeen yleisluonteisesta käännöksestä. Virkamies täsmensi, ettei tietosarakkeisiin ollut merkitty lainkaan puhelinnumeroa, johon asiakas olisi voinut soittaa saadakseen lisätietoja tuotteesta.

- 13 Näiden havaintojen johdosta Colim vaati 27.9.1996 ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa, että tämä kieltäisi Bigg's Continentia sakon uhalla

myymästä 48:aa tuotetta, joiden kaupan pitäminen edellä mainitun virkamiehen kuvaamissa olosuhteissa oli muun muassa WHPC:n 13 ja 30 §:n vastaista.

- 14 Bigg's Continentin pyynnöstä toinen tarkastuslausuntoja antava virkamies (gerechtsdeurwaarder) tarkasti Colimin liikkeen ja totesi 18.10.1996 myös tämän liikkeessä olevan myytävänä erilaisia tuotteita, joista puuttuivat hollanninkieliset merkinnät.
- 15 Bigg's Continent esitti tämän vuoksi ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa vastahakemuksen, joka sisälsi Colimin esittämiä vaatimuksia vastaavia vaatimuksia.
- 16 Bigg's Continent väittää ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa, ettei säännöksiä, joihin Colim vetoaa, eli erityisesti WHPC:n 13 ja 30 §:ää voitu soveltaa käsiteltävänä olevaan asiaan, koska niitä ei ollut annettu komissiolle tiedoksi direktiivissä 83/189/ETY edellytetyllä tavalla.
- 17 Komission 2.8.1996 päivätystä vastauksesta Bigg's Continentin asianajajalle käy lisäksi ilmi, ettei WHPC:tä ollut edes osittain annettu tiedoksi direktiivin 83/189/ETY mukaisella tavalla.

Ennakkoratkaisukysymykset

- 18 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin toteaa, että voidakseen ratkaista sen käsiteltävänä olevan asian, se tarvitsee, siltä osin kuin Colim vetoaa WHPC:n 13 ja 30 §:n rikkomiseen, yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisua kysymykseen, olisiko kyseinen laki pitänyt antaa komissiolle tiedoksi direktiivin

83/189/ETY mukaisesti. Tämän vuoksi se on päättänyt lykätä asian käsittelymistä WHPC:n 13 ja 30 §:n rikkomisen osalta ja esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Pidetäänkö direktiivissä 83/189/ETY tarkoitettuna ’teknisenä määräyksenä’ jäsenvaltion säännöstä, jonka mukaan

— pakkausmerkintöihin kuuluvat, kansallisen lainsäädännön mukaan pakolliset maininnat,

— käyttöohje ja

— takuutodistukset

on laadittava ainakin sen alueen kielellä tai kielillä, jossa tuotteet saatetaan markkinoille, ja jonka johdosta maahan tuotujen tuotteiden pakkauksia on muutettava?

2) a) Jos tiettyihin tuotteisiin pantaviin mainintoihin sovelletaan yhteisön erityissäännöksiä, voiko jäsenvaltio tällöin vaatia, että maahan tuoduissa tuotteissa on oltava muita mainintoja sen alueen kielellä, jossa tuotteet myydään, tai muulla kuluttajan helposti ymmärtämällä kielellä?

b) Jos edelliseen kysymykseen vastataan myöntävästi, voiko tällainen vaatimus koskea pakkauksessa olevia kaikkia sellaisia mainintoja, jotka ovat

pakollisia, vai voiko se koskea ainoastaan joitakin tiettyjä tietoja, ja mitä tällaiset tiedot jälkimmäisessä tapauksessa ovat?

- c) Jos joihinkin tuotteisiin ei sovelleta yhteisön erityissäännöksiä, voiko jäsenvaltio tällöin vaatia, että kaikki tai tietyt (ja mitkä tietyt) maahan tuodun tuotteen pakkauksessa olevat maininnat on esitettävä sen alueen kielellä, jossa tuotteet myydään, tai muulla, kuluttajan helposti ymmärtämällä kielellä?”

Ensimmäinen kysymys

- 19 Ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin tiedustele erityisesti, onko velvollisuus laatia pakkausmerkintöihin kuuluvat pakolliset maininnat sekä takuutodistus ja käyttöohje ainakin sen alueen kielellä tai kielillä, jossa tuotteet saatetaan markkinoille, direktiivissä 83/189/ETY tarkoitettu ’tekninen määräys’, joka olisi pitänyt tästä syystä antaa komissiolle tiedoksi.
- 20 Koska tekniset määräykset on annettava komissiolle tiedoksi ainoastaan direktiivin 83/189/ETY 8 artiklassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden rajoissa, on ensiksi syytä täsmentää kyseisen velvollisuuden ulottuvuutta.
- 21 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus väittää, että kyseistä velvollisuutta sovelletaan vain sellaisiin kansallisiin säännöksiin, joissa säädetään uusista teknisistä määräyksistä tai täydennetään voimassa olevia teknisiä määräyksiä. Direktiivissä 83/189/ETY annetaan komissiolle ja jäsenvaltioille nimittäin mahdollisuus selvittää suunniteltujen toimenpiteiden mahdollisia vaikutuksia sisämarkkinoihin, ennen kuin kyseinen jäsenvaltio hyväksyy toimenpiteet.

- 22 Tässä yhteydessä on aiheellista muistuttaa, että direktiivin 83/189/ETY tavoite on turvata ennakoivalvonnan keinoin tavaroiden vapaa liikkuvuus, joka on yksi yhteisön perusperiaatteista (asia C-13/96, Bic Benelux, tuomio 20.3.1997, Kok. 1997, s. I-1753, 19 kohta). Valvonnan avulla pyritään poistamaan tai rajoittamaan sellaisia tavaroiden vapaan liikkuvuuden esteitä, joita teknisistä määräyksistä, joita jäsenvaltiot aikovat antaa, saattaa aiheutua. Direktiivin 83/189/ETY 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuna teknistä määräystä koskevana ehdotuksena, josta olisi siis ilmoitettava, ei kuitenkaan pidetä sellaista kansallista säännöstä, jossa uusia tai ylimää räisiä yksityiskohtia lisäämättä säädetään uudelleen jo voimassa olevista teknisistä määräyksistä tai korvataan tällaisia määräyksiä, jotka on annettu komissiolle asianmukaisella tavalla tiedoksi, jos ne on hyväksytty direktiivin 83/189/ETY voimaantulon jälkeen.
- 23 Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida, onko tästä kyse kulloisessakin tilanteessa.
- 24 Heti aluksi on syytä tuoda esiin, että direktiivissä 83/189/ETY tarkoitetun teknisen määräyksen käsitettä samoin kuin kyseisen direktiivin soveltamisalaa on laajennettu direktiivillä 88/182/ETY ja tämän jälkeen direktiivin 83/189/ETY olennaisesta muuttamisesta toisen kerran 23.3.1994 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 94/10/EY (EYVL L 100, s. 30).
- 25 On kuitenkin todettava, että pääasian oikeudenkäynnissä sovellettavaksi tulee direktiivin 83/189/ETY se versio, joka oli voimassa sinä ajankohtana, jolloin ilmoittamisen olisi pitänyt tapahtua, jos WHPC:n 13 §:n säännöksiä on pidettävä teknisinä määräyksinä.
- 26 Koska WHPC on annettu 14.7.1991, sen 13 §:ssä säädettyjä edellytyksiä on tarkasteltava direktiivillä 88/182/ETY muutetun direktiivin 83/189/ETY valossa.

- 27 On totta, että jäsenvaltion säännöksen, jonka mukaan tuotteiden kaupan pitäminen kyseisessä valtiossa edellyttää pakkausmerkintöihin kuuluvien pakollisten mainintojen sekä käyttöohjeen ja takuutodistuksen laatimista tietyllä yhdellä tai useammalla kielellä, voitaisiin katsoa kuuluvan direktiivin 83/189/ETY 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin ”tuotteita koskeviin termistöä, tunnuksia — — , pakkaamista, merkitsemistä tai selostetta koskeviin vaatimuksiin”, jolloin kyse olisi kyseisessä direktiivissä tarkoitettusta teknisestä määräyksestä.
- 28 On kuitenkin syytä erottaa toisistaan velvollisuus ilmoittaa tietyt tuotetta koskevat tiedot kuluttajalle, jolloin tuotteessa mainitaan nämä tiedot tai tuotteen mukana toimitetaan käyttöohje ja takuutodistus tai muut vastaavat asiakirjat, sekä velvollisuus ilmaista nämä tiedot tietyllä kielellä. Näistä velvollisuuksista ensimmäinen koskee suoraan tuotetta, kun taas toisella velvollisuudella määritellään ainoastaan se kieli, jolla ensimmäinen velvollisuus on täytettävä.
- 29 Tiedot, jotka talouselämän toimijoiden on esitettävä ostajalle ja varsinkin kuluttajalle, eivät ole käytännössä hyödyllisiä, jos niitä ei esitetä sellaisella kielellä, jota kyseinen henkilö ymmärtää, paitsi jos tiedot voidaan ilmaista tehokkaasti kuvien tai muiden ei-sanallisten keinojen avulla. Velvollisuus ilmaista nämä tiedot tietyllä kielellä ei siten itsessään ole direktiivissä 83/189/ETY tarkoitettu ’tekninen määräys’ vaan eräänlainen lisäsääntö, joka on tarpeen, jotta tiedot todella välittyisivät.
- 30 Vastauksena ensimmäiseen kysymykseen on siten aiheellista todeta, että velvollisuus laatia pakkausmerkintöihin kuuluvat pakolliset maininnat sekä käyttöohje ja takuutodistus ainakin sen alueen kielellä tai kielillä, jossa tuotteet saatetaan markkinoille, ei ole direktiivissä 83/189/ETY tarkoitettu ’tekninen määräys’.

Toinen kysymys

- 31 Toisella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin tiedusteleekin, voivatko jäsenvaltiot vaatia — ja jos, niin missä määrin — että maahan tuoduissa tuotteissa esitetään tiedot sen alueen kielellä, jossa tuotteet myydään, tai muulla, alueella asuvien kuluttajien helposti ymmärtämällä kielellä.
- 32 Kansallinen tuomioistuin tarkoittaa kysymyksessään kahta eri tilannetta, jotka poikkeavat toisistaan siinä, onko voimassa yhteisön erityissäännöksiä, joissa täsmennetään, mitä tietoja tuotteessa on oltava. Ensimmäisen tilanteen osalta kysytään, voivatko jäsenvaltiot — ja missä määrin — hyväksyä säännöksiä sellaisista tuotteista olevia mainintoja koskevista kielellisistä vaatimuksista, joista yhteisön lainsäädännössä ei nimenomaan säädetä. Toisessa tilanteessa, jossa yhteisön erityissäännöksiä ei ole, on selvitettävä, voivatko jäsenvaltiot — ja missä määrin — vaatia, että kaikki tai osa tuotteessa olevista maininnoista on esitettävä sen alueen kielellä, jossa tuotetta myydään, tai muulla sellaisella kielellä, jota alueella asuvat kuluttajat helposti ymmärtävät.
- 33 Aluksi on todettava, että tiettyihin tuoteryhmiin sovelletaan yhteisön direktiivejä, joissa edellytetään yhden tai useamman kansallisen kielen käyttöä kuluttajan-suojan tai kansanterveyden suojan kohentamiseksi.
- 34 Jos direktiiveissä yhdenmukaistetaan täysin tiettyyn tuotteeseen sovellettavat kielelliset vaatimukset, jäsenvaltiot eivät voi säätää tämän lisäksi muita ylimääräisiä kielellisiä vaatimuksia.
- 35 Jos jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistaminen on kuitenkin vain osittaista tai puuttuu kokonaan, jäsenvaltiot ovat periaatteessa edelleen toimivaltaisia säätämään lisäksi muita kielellisiä vaatimuksia.

- 36 Vaikka pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä olevien kansallisten säännösten mukaiset kielelliset vaatimukset eivät ole direktiivissä 83/189/ETY tarkoitettuja teknisiä määräyksiä, ne kuitenkin estävät yhteisön sisäistä kauppaa, koska muista jäsenvaltioista peräisin oleviin tuotteisiin on pantava erilaisia merkintöjä, mistä aiheutuu ylimääräisiä käsittelykustannuksia (ks. vastaavasti asia C-51/93, Meyhui, tuomio 9.8.1994, Kok. 1994, s. I-3879, 13 kohta).
- 37 Koska maahan tuotujen tuotteiden pakkausta tai etikettiä on muutettava, kyse ei ole yhteisöjen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa C-267/91 ja C-268/91, Keck ja Mithouard, 24.11.1993 antamassa tuomiossa (Kok. 1993, s. I-6097, 16 kohta) tarkoitetuista myyntijärjestelyistä.
- 38 EY:n perustamissopimuksen 30 artiklassa (josta on muutettuna tullut EY 28 artikla) kielletään tavaroiden vapaan liikkuvuuden esteet, jotka johtuvat tavaroille asetettuja vaatimuksia koskevista säännöistä (kuten vaatimuksista, jotka koskevat tavaroiden myyntinimikkeitä, muotoa, kokoa, painoa, koostumusta, esillepanoa, merkintöjä tai pakkaamista), vaikka näitä sääntöjä sovellettaisiin erotuksetta kaikkiin sekä kotimaisiin että maahan tuotuihin tuotteisiin, jos niiden soveltamista ei voida perustella yleisestä edusta johtuvalla tavoitteella, joka asettuu tavaroiden vapaasta liikkuvuudesta johtuvien vaatimusten edelle (ks. erityisesti em. asia Meyhui, tuomion 10 kohta).
- 39 Kuten tämän tuomion 29 kohdassa on jo todettu, ostajalle ja varsinkin kuluttajalle esitetyt tiedot, joita ei voida välittää muulla tavoin kuin sanoilla, eivät ole käytännössä hyödyllisiä, jos niitä ei esitetä kyseisen henkilön ymmärtämällä kielellä.
- 40 Tällaisia kielellisiä vaatimuksia asettavan kansallisen säännöksen on kuitenkin aina oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden (ks. em. asia Meyhui, tuomion 10 kohta).

- 41 Ensinnäkään säännöksellä, jossa velvoitetaan käyttämään kuluttajien helposti ymmärtämää kieltä, ei siten pidä estää mahdollisiin muihin keinoihin turvautumista kuluttajien tiedonsaannin varmistamiseksi, kuten piirrosten, symbolien tai kuvien käyttämistä. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida jokaisessa yksittäistapauksessa, ovatko merkinnöissä esitetyt seikat sellaisia, että kuluttaja voi saada niiden perusteella täydelliset tiedot (ks. vastaavasti asia C-85/94, Piageme ym., tuomio 12.10.1995, Kok. 1995, s. I-2955, 28 kohta).
- 42 Toiseksi tällainen säännös on rajattava koskemaan ainoastaan sellaisia mainintoja, jotka ovat kyseisessä jäsenvaltiossa pakollisia. Jos valtio ei ole saattanut tietyn tiedon ilmoittamista pakolliseksi, tuotteen kaupan pitämisestä huolehtivan talouselämän toimijan on voitava harkita, esitetäänkö tiedot kuluttajan kielellä, ja halutessaan huolehtia tietojen kääntämisestä.
- 43 Lisäksi pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä olevien säännösten mukaisia kielellisiä vaatimuksia, jotka voidaan perustaa kuluttajansuojaa koskevaan yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen vain siltä osin kuin niitä sovelletaan erotuksetta, ei voida myöskään soveltaa ainoastaan maahan tuotuihin tuotteisiin, jottei jäsenvaltion muilta kielialueilta tulevia tuotteita aseteta etusijalle muista jäsenvaltioista peräisin oleviin tuotteisiin nähden.
- 44 On siten vastattava toiseen kysymykseen toteamalla, että jos maahan tuoduissa tuotteissa oleviin mainintoihin sovellettavia kielellisiä vaatimuksia ei ole täysin yhdenmukaistettu, jäsenvaltiot voivat hyväksyä kansallisia säännöksiä, joissa edellytetään, että nämä maininnat ovat sen alueen kielellä, jossa tuotteita myydään, tai muulla sellaisella kielellä, jota kyseisellä alueella asuvien kuluttajien on helppo ymmärtää, edellyttäen kuitenkin, että näitä kansallisia säännöksiä sovelletaan erotuksetta kaikkiin sekä kotimaisiin että maahan tuotuihin tuotteisiin ja että ne ovat oikeassa suhteessa niillä tavoiteltavaan päämäärään eli kuluttajansuojaan nähden. Nämä kansalliset säännökset on erityisesti rajattava koskemaan mainintoja, jotka jäsenvaltio on säätänyt pakollisiksi ja joiden saataminen kuluttajien tietoon on asianmukaisella tavalla mahdollista ainoastaan kääntämällä.

Oikeudenkäyntikulut

- 45 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ranskan, Alankomaiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksille ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut Rechtbank van Koophandel te Hasseltin 10.1.1997 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

- 1) Velvollisuus laatia sellaiset pakkausmerkintöihin kuuluvat pakolliset maininnat sekä käyttöohje ja takuutodistus ainakin sen alueen kielellä tai kielillä, jossa tuotteet saatetaan markkinoille, ei ole teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetussa neuvoston direktiivissä 83/189/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 22.3.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY, tarkoitettu 'tekninen määräys'.
- 2) Jos maahan tuoduissa tuotteissa oleviin mainintoihin sovellettavia kielellisiä vaatimuksia ei ole täysin yhdenmukaistettu, jäsenvaltiot voivat hyväksyä

kansallisia säännöksiä, joissa edellytetään, että nämä maininnat ovat sen alueen kielellä, jossa tuotteita myydään, tai muulla sellaisella kielellä, jota kyseisellä alueella asuvien kuluttajien on helppo ymmärtää, edellyttäen kuitenkin, että näitä kansallisia säännöksiä sovelletaan erotuksetta kaikkiin sekä kotimaisiin että maahan tuotuihin tuotteisiin ja että ne ovat oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään eli kuluttajansuojaan nähden. Nämä kansalliset säännökset on erityisesti rajattava koskemaan mainintoja, jotka jäsenvaltio on säätänyt pakollisiksi ja joiden saattaminen kuluttajien tietoon on asianmukaisella tavalla mahdollista ainoastaan kääntämällä.

Puissochet

Moitinho de Almeida

Gulmann

Edward

Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 3 päivänä kesäkuuta 1999.

R. Grass

J.-P. Puissochet

kirjaaja

viidennen jaoston puheenjohtaja